



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 298/2025
06.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, адвоката Бранислава Шокца и адвоката Бранка Мунижабе, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 243/21 од 04.07.2024.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 745/24 од 28.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 06.03.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранислава Шокца, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 243/21 од 04.07.2024.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 745/24 од 28.11.2024. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранка Мунижабе, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 243/21 од 04.07.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 745/24 од 28.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 243/21 од 04.07.2024. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ и изречена јој је условна осуда којом јој је утврђена казна затвора у трајању од једне године и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљена у року од три године не учини ново кривично дело, те уколико у року од три месеца од дана правноснажности пресуде плати оштећеном ББ новчани износ од 371.077, 88 динара, на име накнаде штете. Истом пресудом окривљеној је изречена и новчана казна у износу од 200.000,00 динара,

коју је дужна да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, на рачун Основног суда у Сомбору. Уколико окривљена не плати новчану казну у одређеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих хиљаду динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, делимично је досуђен имовинскоправни захтев ошт. ББ, па је окривљена обавезана да оштећеном исплати износ од 371.077,88 динара, у року од три месеца од правноснажности пресуде, док је за вишак имовинскоправног захтева преко досуђеног износа, а до траженог од 6.800 евра, оштећени упућен на парницу.

На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљена је обавезана да накнади трошкове кривичног поступка и то Основном суду у Сомбору на име вештачења износ од 20.555,00 динара и трошкове судског паушала у износу од 10.000,00 динара, у року од 30 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 745/24 од 28.11.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Сомбору и браниоца окривљене АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљене АА, адвокат Бранислав Шокац, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 9) и 11) ЗКП у вези са ставом 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, члана 397. став 6. ЗКП, члана 15. став 2. ЗКП, члан 16. став 2. тачка 2. ЗКП, члана 440. став 1. и 2. ЗКП, члана 460. став 1. ЗКП, као и члана 1. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, да укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или укине побијане пресуде и окривљену ослободи од оптужбе за наведено кривично дело.

- бранилац окривљене АА, адвокат Бранко Мунижаба, због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП (члана 16. и члана 82., 83., 84. ЗКП), са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, да укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање, односно предмет достави парничном одељењу као стварно надлежном или да обустави поступак јер је у питању пресуђена ствар.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљене Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранислава Шокца је неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранка Мунижабе, недозвољен.

Бранилац окривљене АА, адвокат Бранислав Шокац, у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. С тим у вези наводи, да јавни тужилац у току целог кривичног поступка оптужним актом није теретио окривљену да је преваром од оштећеног узела новчани износ од 40.000,00 динара и то у периоду јануара и фебруара 2019. године, па је суд уносећи у изреку првостепене пресуде овакве чињеничне наводе, које не садржи оптужни акт, прекорачио оптужбу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранислава Шокца, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Из цитиране законске одредбе произлази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева и измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене и кривичне санкције.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, с обзиром да је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног описа из оптужног акта, с обзиром да се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљену АА и на кривично дело за које је оптужена – превара из члана 208. КЗ. Тиме што је у изреци пресуде наведен новчани износ који представља прибављену противправну имовинску корист коју је стекла окривљена, а који износ је произашао из утврђеног чињеничног стања током спроведеног поступка и који је омањи од износа наведеног у оптужном предлогу ОЈТ Сомбор КтО 199/21 од 02.04.2021. године, прецизираном на главном претресу дана 24.01.2024.године, није прекорачена оптужба. Како је суд у току поступка утврдио да је прибављена мања противправна имовинска корист, тиме је фактички стављена на терет мања количина криминалне активности окривљеној, јер је окривљена оглашена кривом за кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ, а не за кривично дело превара из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је оптужена и за које дело је прописана строжа казна, па се стога у конкретном случају не може говорити о прекорачењу оптужбе од стране суда побијаном

правноснажном пресудом и чињењу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, како то неосновано у поднетом захтеву истиче бранилац окривљене, адвокат Бранислав Шокац.

У осталом делу захтева бранилац окривљене, адвокат Бранислав Шокац, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али не наводи у чему се наведене повреде састоје, па у том делу захтев нема прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП. Стога се Врховни суд у оцену ових повреда није упуштао.

Такође, бранилац окривљене, адвокат Бранислав Шокац, истиче повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, као и члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, које повреде Врхови суд није разматрао, с обзиром да није реч о разлозима из члана 485. став 4. ЗКП, због којих је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца.

Поред тога, бранилац окривљене, адвокат Бранислав Шокац, у захтеву истиче да је чињенично стање погрешно утврђено, интерпретирајући шта је оштећени у својим исказима током поступка истицао, од кога је позајмљивао новац, те да по наводима одбране, никада није истицао да је новац позајмио од сведока ВВ, како би га дао окривљеној. Такође, бранилац цитира исказе сведока оштећеног, његове супруге и ћерке који су сви испитани током поступка, оспорава наводе исказа оштећеног, те даје сопствено тумачење изведених доказа и испитаних сведока. Међутим, опширна анализа исказа испитаних сведока, тумачења браниоца у погледу чињеница ко је подизао кредите и коме је новац враћан, представља оспоравање чињеница које су на основу изведених доказа утврђене, као и доказне снаге истих, односно оспоравање чињеничног стања у смислу члана 440. ЗКП, коју повреду Врхови суд није ценио, као ни повреде одредаба члана 397. став 6. ЗКП, члана 15. став 2. ЗКП, члана 16. став 2. тачка 2. ЗКП, члана 460. став 1. ЗКП, као и члана 1. став 1. ЗКП, с обзиром да није реч о разлозима из члана 485. став 4. ЗКП, због којих је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљеном преко браниоца.

Бранилац окривљене АА, адвокат Бранислав Мунижаба, у захтеву за заштиту законитости, истиче повреде закона из члана 16., члана 82., 83. и 84. ЗКП, односно истиче чланове закона који регулишу како се прикупљају докази током поступка, како се доказују чињенице у поступку, те шта представља незаконите доказе. Поред тога, истиче повреду одредбе члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, али ову повреду образлаже наводима, да је суд требало да споји овај кривични поступак са другим који се водио против исте окривљене за истоврсно кривично дело, односно истиче повреду члана 30. ЗКП. Такође, бранилац истиче и приговор стварне ненадлежности суда, у смислу одредбе члана 34. ЗКП, те да се ради о грађанскоправном односу, а не кривичном поступку. Поред тога, у поднетом захтеву бранилац оспорава утврђено чињенично стање, истичући да је током поступка утврђено да је оштећени личност која има проблема у погледу концентрације и пажње, као и да је у питању облигационоправни однос, као и да

је остало нејасно у погледу умишљаја које разлоге је суд дао у својој одлуци. Осим тога, током поступка нису утврђиване одлучне чињенице да је окривљена била солвентна, из чега произлази да бранилац оспорава утврђено чињенично стање у смислу члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 16., члана 82., 83. и 84. ЗКП, члана 30. ЗКП и 34. ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, односно повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранка Мунижабе, оценио као недозвољен.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранислава Шкорца, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у ставу I изреке пресуде и захтев одбио као неоснован, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Бранка Мунижабе је одбацио, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП и одлучио као у ставу II изреке пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић